

Проф. др Милан Даничић
Проф. др Здравко Скакавац¹
Факултет за правне и пословне студије
„Др Лазар Вркатић“, Нови Сад

UDK 351.759.4/.5(497.11)
Оригинални научни рад
Примљен: 15. 12. 2013.
Одобрен: 31. 12. 2013.

НОРМАТИВНИ ОКВИР ПРИВАТНОГ ОБЕЗБЕЂЕЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ

РЕЗИМЕ: Нормативно уређење области заштите лица, објеката и имовине од посебног је интереса за безбедност, али и развој тржишне привреде и демократског друштва у целини. Познато је да се адекватним правним уређењем стварају предуслови за успешно организовање и функционисање правних лица и предузетника специјализованих за обезбеђење лица и имовине. У овом раду аутори дефинишу значај нормативно правног уређења приватног обезбеђења у Републици Србији. У раду су дефинисани основни садржаји Закона о приватном обезбеђењу. Законом се уређује рад правних и физичких лица у области приватног обезбеђења, услови за њихово лиценцирање, начин обављања послова и остваривање надзора над њиховим радом, послови обезбеђења лица, имовине и пословања физичком и техничком заштитом, као и послови транспорта новца, вредносних и других пошилики, руковања готовином и аутоматима, патролирање, одржавање реда на јавним скуповима, спортским приредбама и другим местима окупљања грађана, које врше правна лица регистрована за ту делатност. Описани су и послови приватног обезбеђења за које правна лица морају поседовати одговарајућу лиценцу, као и услови које правна лица морају испуњавати како би добили одговарајућу лиценцу. У раду су садржана и овлашћења припадника приватног обезбеђења, али услови који морају бити испуњени за њихову примену биће дефинисани накнадно, доношењем подзаконских аката од стране Министарства унутрашњих послова.

Кључне речи: *безбедност, приватно обезбеђење, физичка заштита, техничка заштита, лиценца, овлашћење.*

¹ zskakavac@useens.net.

1. Увод

Ступањем на снагу Закона о приватном обезбеђењу крајем 2013. године превазиђен је правни вакуум који је у законодавству Републике Србије егзистирао читаве две деценије, још од стављања ван правне снаге Закона о систему друштвене самозаштите Републике Србије из 1986. године. Конкретније посматрано, у периоду од 1993. до 2013. године није било специјализованог и свеобухватног законског прописа којим се уређује физичко-техничко обезбеђење лица, односно објеката и друге имовине пословних организација.

Закон о приватном обезбеђењу објављен је у *Службеном гласнику Републике Србије*, број 104/2013, а ступио је на правну снагу осмог дана од дана објављивања у наведеном службеном гласилу.² Моментом ступања на снагу новог закона престају да важе члан 17, став 2, тачка 1) и члан 18 Закона о оружју и муницији (*Службени гласник РС*, бр. 9/92, 53/93, 67/93, 48/94, 44/98, 39/03, 85/05 – др. закон, 101/05 – др. закон и 27/11 – УС) и члан 8, ст. 2 и 3, те члан 8б Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама (*Службени гласник РС*, бр. 67/03, 101/05, 90/07, 72/09 – др. закон и 111/09).

По самој природи ствари, Закон о приватном обезбеђењу је детаљан и релативно обиман правни акт. Садржи укупно 91 члан, који су подељени у 12 поглавља, и то: Уводне одредбе (чл. 1–3), Обавезно обезбеђени објекти (чл. 4 и 5), Послови приватног обезбеђења (чл. 6 и 7), Лиценце за вршење послова приватног обезбеђења (чл. 8–18), Начин вршења послова приватног обезбеђења (чл. 19–45), Овлашћења службеника обезбеђења (чл. 46–57), Означавање и представљање (чл. 58–65), Евиденције (чл. 66 и 67), Заштита података (чл. 68 и 69), Надзор (чл. 70–75), Казнене одредбе (чл. 76–84), те Прелазне и завршне одредбе (чл. 85–91).

² Текст закона са краћим напоменама видети у: Ж. Никач (прир.), *Приватна безбедност и детективска делатност: нови законски прописи у Републици Србији*, Пословни биро, Београд, 2013.

2. Разлози за доношење Закона о приватном обезбеђењу (по хитном поступку)

Иако се на њега чекало 20 година, овај закон је морао бити донет по хитном поступку. Наиме, како је Република Србија у међувремену потврдила Споразум о стабилизацији и придруживању било је неопходно испунити обавезе које из тога произлазе, пре свега у делу који се односи на реформу система безбедности и брже усклађивање националног техничког законодавства са техничким законодавством ЕУ (члан 77 Споразума о стабилизацији и придруживању – обавеза Републике Србије јесте да предузме неопходне мере како би постепено постигла усклађеност са техничким прописима Уније и европском стандардизацијом, метрологијом и процедурама оцењивања услагашености) и са начелима СТО.

По оцени предлагача Закона, реформа сектора безбедности се на организационом нивоу односи на промене унутар самог сектора, укључујући и сектор приватног обезбеђења. На тај начин се сектор безбедности прилагођава променама у друштву. Најважнија промена је професионализација. Такве организације би требало да имају јасно дефинисане и широко прихваћене улоге у контроли. Такође, оне треба да имају јасна правила којима ће бити дефинисана њихова одговорност као целине, али и одговорност сваког њиховог припадника појединачно.

Један од таквих прописа свакако је и овај закон, с обзиром на то да он представља материјално-правни основ за вршење послова приватног обезбеђења у систему националне безбедности и у оквиру демократске цивилне контроле коју ће убудуће вршити акредитоване организације. У складу са Уредбом Европског парламента и Савета ЕУ број 765/2008 од 9. јула 2008. године, такве организације представљају најпожељније средство којим се доказује не само компетентност, већ и други битни елементи демократске цивилне контроле (независност, непристрасност, објективност).

У том смислу, усвајање Закона о приватном обезбеђењу по хитном поступку представља испуњавање међународних обавеза које произлазе из чланства у Конфедерацији европских служби приват-

ног обезбеђења (CoESS)³, која представља око 50.000 фирми за приватно обезбеђење у Европи, са преко 2.200.000 запослених. Сматра се, наиме, да је учешће у раду CoESS-а предуслов за ефикасно и оптимално вршење послова приватног обезбеђења, професионализацију и достизање међународно признатих стандарда у тој области.

С друге стране, уставни основ за доношење Закона о приватном обезбеђењу садржан је у члану 97, тачка 4 Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија, између осталог, уређује и обезбеђује одбрану и безбедност Републике Србије и њених грађана.

Најзад, Народна скупштина Републике Србије је 26. октобра 2009. године донела Одлуку о усвајању Стратегије националне безбедности Републике Србије. У тој стратегији (поглавље IV, Политика националне безбедности, одељак 4, Политика унутрашње безбедности) наводи се, између осталог, следеће: „Све већу одговорност у спровођењу политике унутрашње безбедности, заједно са државним и осталим органима и институцијама, имају субјекти из области приватног обезбеђења чија делатност обухвата заштиту безбедности појединаца, објеката и других материјалних добара која није обухваћена заштитом надлежних државних органа. Од посебног друштвеног значаја је да делатност субјеката из области приватног обезбеђења буде у целости нормативно и доктринарно уређена“.

Сматра се да је доношењем Закона о полицији извршена круцијална реформа полиције уз редефинисање полицијских овлашћења, односно имплементацију Европског кодекса о полицијској етици. Тиме је заокружен процес прилагођавања домаћих закона европским стандардима, на шта се, уз услов да реорганизује тајну полицију и над њом успостави контролу владе и скупштине, наша земља обавезала у склопу испуњавања услова за пријем у Савет Европе.⁴

³ Конфедерација европских служби приватног обезбеђења (CoESS) је организација која представља послодавце фирми за приватно обезбеђење у Европи. Чланови CoESS-а су национална удружења послодаваца у сектору приватног обезбеђења европских држава.

⁴ Међу тим условима су и обавезе за доношење закона о реформи полиције, редефинисање полицијских овлашћења и имплементирање Европског кодекса о полицијској етици. Реализацији датих обавеза приступило се постепено. Наиме,

Истовремено, та решења су у складу и са условима који се односе на полицију (поштовање људских права и др.) за приступање Савету Европе, Процесу стабилизације и придруживања Европској унији, као и НАТО програму Партнерство за мир.

3. Основни садржаји Закона о приватном обезбеђењу

У *првом* поглављу Закона о приватном обезбеђењу предвиђа се да се њим уређују рад правних и физичких лица у области приватног обезбеђења, услови за њихово лиценцирање, начин обављања послова и остваривање надзора над њиховим радом, послови обезбеђења лица, имовине и пословања физичком и техничком заштитом, као и послови транспорта новца, вредносних и других пошилики, руковања готовином и банкоматима, патролирање, одржавања реда на јавним скуповима, спортским приредбама и другим местима окупљања грађана, које врше правна лица регистрована за ту делатност.

Посебно је предвиђено да услуге приватног обезбеђења не спадају у полицијску или другу безбедносну делатност државе, односно њиховим вршењем се безбедност лица, имовине и пословања остварује изван обима који обезбеђује држава. Такође је предвиђено да Министарство унутрашњих послова Републике Србије (МУП РС) задржава основне надлежности везане за издавање и одузимање лиценци и легитимација, вођење регистара за правна и физичка лица, доношење подзаконских аката и вршење надзора над спровођењем закона.

У *другом* поглављу утврђен је појам обавезно обезбеђеног објекта и шта се све сматра таквим објектом, односно шта га чини, и одређено је на који начин се може вршити његово обезбеђивање. Поред наведеног, установљава се надлежност Владе Републике Србије да пропише ближе критеријуме за одређивање обавезно обезбеђених објеката, као и начин вршења послова заштите тих објеката.

У *трећем* и *четвртном* поглављу (чл. 6–18) прописују се врсте послова за које субјекти из области приватног обезбеђења морају при-

пре усвајања Закона о полицији донети су Закон о Безбедносно-информативној агенцији и Упутство о полицијској етици, док су полицијска овлашћења у великој мери редефинисана Закоником о кривичном поступку.

бавити лиценцу за обављање послова, односно врсте лиценци које се издају и услови за добијање лиценце за правна лица и предузетнике, те за физичка лица која обављају послове приватног обезбеђења.

Тако се у *трећем* поглављу прописује да правна лица и предузетници за приватно обезбеђење, под условима прописаним Законом о приватном обезбеђењу, могу имати лиценцу за послове: 1) процене ризика у заштити лица, имовине и пословања; 2) заштите лица и имовине физичким и техничким средствима, као и послове одржавања реда на јавним скуповима, спортским приредбама и другим местима окупљања грађана у делу који није у надлежности Министарства унутрашњих послова; 3) планирања, пројектовања и надзора над извођењем система техничке заштите, монтаже, пуштања у рад, одржавања система техничке заштите и обуке корисника; и 4) обезбеђења транспорта и преноса новца и вредносних пошиљки у делу који није у надлежности Министарства.

Одељком 1 *четвртог* поглавља (Врсте лиценци и услови за издавање лиценци за правна лица и предузетнике) предвиђају се врсте лиценци, те општи и посебни услови које морају испуњавати правна лица за приватно обезбеђење за добијање лиценце коју издаје МУП РС. Између осталог, предвиђа се да одговорно лице у правном лицу мора бити држављанин Србије. Такав услов показао се као незаобилазан, упркос чињеници да су, применом важећих прописа који се односе на сва привредна друштва, страна правна и физичка лица у Републици Србији остварила већинско власништво у великом броју привредних друштава регистрованих за обављање послова приватног обезбеђења.

По оцени предлагача Закона, наиме, усвајање Стратегије националне безбедности, према којој су субјекти из области приватног обезбеђења уврштени у део структуре националне безбедности (поглавље V, Систем националне безбедности, тачка 1, став б), наметнуло је обавезу доктринарног и нормативног уређења ове делатности у свим условима (мир, ванредне ситуације, ратно стање). Овај закон предвиђа да се прописани послови приватног обезбеђења у миру обављају у складу са регистрованим делатностима и прописима који се односе на сва привредна друштва регистрована у Републици Србији, без обзира на власничку структуру.

С обзиром на то да се субјекти из области приватног обезбеђења разликују од других привредних субјеката по томе што су им запо-

слени наоружани и што све више преузимају послове обезбеђења и објекта од посебног државног интереса, њихово пословање у ванредним ситуацијама и у рату регулисано је одредбама других системских закона из области безбедности, које предвиђају да републички, покрајински и штабови за ванредне ситуације округа и локалних самоуправа одлучују о избору и закључују уговоре са субјектима из области приватног обезбеђења за извршавање задатака заштите и спасавања у ванредним ситуацијама (члан 118 Закона о ванредним ситуацијама).

Одељком 2. четвртог поглавља (Врсте лиценци и услови за издавање лиценци за физичка лица) предвиђа се да послове приватног обезбеђења могу вршити само физичка лица која имају лиценцу МУП-а РС, по врстама лиценци према стручним профилима за вршење послова.

У наредном, четвртом поглављу предвиђено је да се послови приватног обезбеђења обављају као послови физичке или техничке заштите или комбиновано физичко-техничке заштите лица и имовине, транспорта новца, вредносних и других пошилики, или као послови одржавања реда на спортским приредбама, јавним скуповима и другим местима окупљања грађана („редарска служба“). Такви се послови могу обављати само на основу и у оквиру закљученог писаног уговора са правним или физичким лицем, односно организатором скупа коме се услуга пружа, с тим да се уговор не може закључити са правним лицем или предузетником који немају лиценцу, те да субјекти из области приватног обезбеђења о сваком закљученом уговору о обезбеђењу морају доставити обавештење полицијској управи надлежној по месту извршавања уговора, у циљу остваривања функционалне сарадње и вршења надзора над спровођењем закона.

У овом поглављу прецизно су уређени услови и начин обављања свих врста послова приватног обезбеђења (послови физичке заштите, послови обезбеђења са оружјем, послови техничке заштите, послови планирања, пројектовања, техничког надзора, монтаже и одржавања система техничке заштите, послови обезбеђења транспорта новца, вредносних и других пошилики, послови редарске

службе и послови самозаштитне делатности), који ни у ком смислу не одступају од законских решења европских држава.⁵

Садржина *шестог* поглавља посвећена је конкретним овлашћењима службеника обезбеђења, као што су: провера идентитета лица, преглед лица и предмета, саопштавање упозорења, издавање наредби, привремено задржавање лица, употреба средства принуде (употреба средстава за везивање, физичке снаге, посебно дресираних паса и ватреног оружја). С тим у вези, посебно је прописано да ће се, као и у већини европских држава, подзаконским актима које доноси министар унутрашњих послова детаљно прописати ближи начин употребе средстава принуде која су додељена приватном обезбеђењу (чл. 57).

Седмо поглавље је посвећено питањима униформе, ознаке и легитимације службеника обезбеђења, с тим што су овим законом утврђени само основни елементи, а предвиђено је да ће се подзаконским актима детаљно прописати изглед униформе, ознаке и легитимације службеника обезбеђења, а нарочито изглед, садржина и начин употребе легитимације службеника обезбеђења. С тим у вези, сматра се да ће ношење легитимација у складу са радним профилима и додељеним овлашћењима службеника обезбеђења омогућити ефикасан надзор у спровођењу закона и јасно утврђивање одговорности у одређеним ситуацијама.

У складу са страним искуствима у овој области, прописано је да ће МУП РС утврдити изглед униформе коју носе службеници обезбеђења. Те униформе се по изгледу и боји морају јасно разликовати од униформи службеника полиције, војске, царине или од униформи и ознака било ког другог државног органа, док ће правна лица за приватно обезбеђење интерним општим актом (статутом, правилницима и сл.) прописати изглед ознаке (лога) за истицање на униформама и возилима. Посебно је предвиђено и да возила која се користе у сврху приватног обезбеђења не могу бити опремљена

⁵ Закон о приватном обезбеђењу предвиђа да се редарска служба обавља без оружја и да се поступа по наређењу овлашћеног полицијског службеника на јавном скупу (чл. 40). Осим тога, када правно лице приватног обезбеђења за одржавање реда на јавном скупу ангажује више од три редара, одговорно лице је дужно да сачини план обезбеђења, који се доставља надлежној полицијској управи заједно са пријавом организатора скупа.

специјалном звучном и светлосном сигнализацијом, осим употребе белог ротационог или трепћућег светла.

Осмо поглавље посвећено је врстама и садржини евиденција које ће водити МУП РС и правна лица из области приватног обезбеђења. Прописани су и рокови њиховог чувања, а предвиђено је и то да ће подзаконским актима детаљно бити прописане врсте и садржај појединих евиденција.

Девето поглавље је у целости посвећено заштити података. Између осталог, прописана је обавеза заштите података до којих субјекти из области приватног обезбеђења долазе у обављању делатности, при чему је та обавеза усаглашена са законским одредбама о заштити личних података и другим прописима. Обавеза правних лица и предузетника који врше послове приватног обезбеђења, као и службеника обезбеђења, да као тајну чувају све податке које сазнају током вршења послова (осим у случајевима предвиђеним законом) траје и по престанку обављања делатности правних лица и предузетника који врше послове приватног обезбеђења, односно по престанку радног односа службеника обезбеђења, све до истека законом прописаног рока.

Начин вршења надзора од стране овлашћених полицијских службеника прописан је у *десетом* поглављу Закона. Између осталог, предвиђена је и обавеза министра унутрашњих послова да за потребе примене овог закона формира посебну радну групу – Стручни савет за унапређење приватног обезбеђења и јавноприватног партнерства у сектору безбедности.⁶

У претпоследњем, *једанаестом* поглављу прописане су санкције за прекршаје правних и физичких лица, предузетника у приватном обезбеђењу, организатора скупова, као и одговорних и других лица у спровођењу овог закона, примерене националним специфичностима.

Тако је, на пример, прописано да ће се новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казнити за прекршај правно лице које користи услуге приватног обезбеђења: 1) ако користи услуге при-

⁶ С тим у вези, прописано је да регистрована удружења правних лица и предузетника за послове приватног обезбеђења и службеника обезбеђења (Удружење са приватно обезбеђење Привредне коморе Србије и др.) из реда својих чланова предлажу министру кандидата за члана Стручног савета за унапређење приватног обезбеђења.

ватног обезбеђења а нема закључен писани уговор са правним или физичким лицем које га је ангажовало за пружање тих услуга; и 2) ако за вршење послова приватног обезбеђења ангажује правно лице или предузетника или физичко лице који немају лиценцу (чл. 80).

Истом казном казниће се за прекршај правно лице које заштити своје имовине, пословања, објеката, простора и лица у њима врши преко своје унутрашње службе обезбеђења а да није добило одговарајућу лиценцу, односно ако преко унутрашње службе обезбеђења пружа услуге обезбеђења другима (чл. 83).

Дванаесто поглавље посвећено је прелазним и завршним одредбама, које су веома значајне – будући да је по неким проценама у моменту доношења Закона о приватном обезбеђењу у Србији било између 40.000 и 60.000 запослених у сектору приватне безбедности, са око 50.000 комада оружја, да је у међувремену било регистровано преко 3.000 фирми, да је вредност тржишта услуга приватног обезбеђења у 2008. години износила око 150 милиона евра, итд.⁷

С тим у вези, предвиђа се да правна и физичка лица, која на дан ступања на снагу овог закона обављају делатност и врше послове приватног обезбеђења, ускладе свој рад са одредбама новог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона. Такође се предвиђа да правна лица која на дан ступања на снагу овог закона држе аутоматско и полуаутоматско оружје и муницију могу отуђити то оружје и муницију, непосредно или посредством привредног субјекта овлашћеног за промет оружја и муниције, у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона и да, по истеку тог рока, оружје које није отуђено постаје својина Републике Србије.

Најзад, предвиђа се и да лица која су, у време доношења закона, запослена код правних лица регистрованих за обављање послова приватног обезбеђења у непрекидном трајању од најмање пет година захтев за минималним стручним образовањем морају испунити у року од три године од дана ступања на снагу овог закона.

⁷ Детаљније видети: С. Стојановић и др. (ур.), *Приватне безбедносне компаније у Србији – пријатељ или претња?*, Центар за цивилно-војне односе, Београд, 2008; *Living with legacy – SALW Survey of the Republic of Serbia*, UNDP, 2005; и сл.

4. Имплементација европских стандарда и искустава

Доношење Закона о приватном обезбеђењу имало је за циљ утврђивање услова за обављање послова заштите лица, објеката и друге имовине, што је неопходан услов за остваривање равноправности пословних субјеката и даљи развој тржишне привреде уопште. Коначно, циљ доношења таквог системског закона био би и да се, кроз конзистентан систем заштите, на јединствен начин уреди надзор и контрола субјеката који обављају делатност заштите, услови за обављање те делатности, односно услови за издавање одобрења и дозволе за рад, овлашћења и забране за лица која непосредно врше послове физичке заштите, те доказивање својства тих лица и друго.⁸

Изражено је мишљење, са којим се сложио и наш законодавац, да је у складу са прокламованим опредељењем Републике Србије за чланство у Европској унији, неопходан развој националне регулативе заснован на принципима правне државе, политичког и својинског плурализма и тржишне економије. Дакле, потребно је да решења из законодавства најразвијенијих држава чланица Европске уније буду преузимана и уподобљивана примерено нашим условима и традицији.⁹

У том смислу, у Закон о приватном обезбеђењу лица и имовине требало је инкорпорисати решења заступљена у законодавству земаља из блиског окружења, са којима имамо сличну правну и административну традицију, наслеђе и праксу, од којих су неке већ и пуноправни чланови Европске уније (Словенија и Хрватска) или томе теже (БиХ и Македонија). Међутим, пажњу треба посветити и конкретним решењима садржаним у прописима оних земаља које имају развијене стандарде у овој области, као што су Велика Британија, Немачка и, посебно, Шпанија.

Списак услуга које на европском тржишту пружају приватне безбедносне компаније веома је широк када је у питању обезбеђење објеката, укључујући и нуклеарна постројења (Немачка и Румуни-

⁸ М. Милошевић, „Легислативни и практични аспекти оптимизације приватног обезбеђења у Републици Србији“, *Наука, безбедност, полиција*, бр. 3, Београд, 2009, стр. 69–81.

⁹ Д. Маравић, „О потреби законског регулисања сектора приватног обезбеђења у Србији“, *Српска правна ревија*, бр. 7, Београд, 2008, стр. 79–99.

ја), војних постројења (Аустрија, Естонија и Немачка), аеродрома (Аустрија, Немачка, Румунија, Велика Британија, Шведска, Холандија, Грчка, Француска), лука (Бугарска, Холандија), па чак и парламената (Румунија, Бугарска). Затим, такве компаније обезбеђују транспорте новца и других драгоцености, пружају услуге обезбеђења лица итд. Њихова тачна улога у конкретној држави зависи од великог броја фактора, те је стога и искуство у правном регулисању доста различито. Такође, варирају и модели успостављених односа између таквих предузећа и јавног сектора безбедности.¹⁰

На крају, показало се да је неопходна и усклађеност Закона о приватном обезбеђењу са стандардима међународног права у овој области, конкретно са решењима садржаним у:

- Конвенцији Уједињених нација против транснационалног организованог криминала;
- Акционом програму Уједињених нација за спречавање илегалне трговине лаким и малокалибарским наоружањем, борбу против ње и њено искорењивање;
- Програму Уједињених нација за спречавање, борбу и искорењивање незаконите трговине лаким и малокалибарским наоружањем и свим његовим деловима; и
- Протоколу Уједињених нација против незаконите производње и кријумчарења оружјем, њиховим деловима и компонентама и муницијом.

Имплементацијом европских стандарда и искустава, као и међународноправних узанси, Законом о приватном обезбеђењу утврђени су високи стандарди које морају испуњавати, како правна лица и предузетници који пружају услуге обезбеђења лица, објеката и друге имовине, тако и лица која непосредно обављају послове обезбеђења лица и објеката (службеници обезбеђења). Најзад, с правом се сматра да се, нормативно утврђеним стандардима, ти субјекти подстичу на професионализацију и специјализацију кадрова, односно на стандардизацију и модернизацију средстава и уређаја којима се врши заштита лица и објеката.

¹⁰ М. Милошевић, „Легислативни и практични аспекти оптимизације приватног обезбеђења у Републици Србији“, *Наука, безбедност, полиција*, бр. 3, Београд, 2009, стр. 69–81.

5. Закључак

Неспорно је да је нормативно уређење области заштите лица и објеката од посебног интереса за безбедност, али и за развој тржишне привреде и демократичности друштва у целини. Познато је, наиме, да се адекватним правним уређивањем стварају основне претпоставке за успешно организовање и функционисање правних лица и предузетника специјализованих за обезбеђивање лица и имовине. Законска (и подзаконска) регулатива јавља се у том случају као основа ефикасности, али и као граница деловања таквих субјеката.

Република Србија је у дужем периоду била једина држава у региону, и шире у Европи, која област приватног обезбеђења није уредила законом. Наиме, у правном систему Републике била су правно неуређена питања која се односе на специфичности везане за обављање делатности приватног обезбеђења, осим у делу који се односио на поседовање, држање и ношење оружја и муниције. Због тога је у раду агенцијâ за приватно обезбеђење долазило и до озбиљних злоупотреба овлашћења, од којих су многа добила негативан публицитет у јавности – на велику штету угледа оних правних лица и предузетника који послове приватног обезбеђења обављају професионално и, у недостатку закона о тој делатности, у складу са важећим националним и међународним стандардима. При томе, ни органи Министарства унутрашњих послова нису имали посебна овлашћења у односу на носиоце таквих делатности, осим оних која су била утврђена прописима о оружју и муницији.

Доношење Закона о приватном обезбеђењу представља први, али и најважнији корак у превазилажењу поменутог стања, које у Републици Србији постоји пуне две деценије.

Литература

- Анђелковић, С., „Потреба уређења приватног сектора безбедности“, *Ревизија за безбедност*, бр. 4, Београд, 2009.
- Даничић, М., Стајић Љ., *Приватна безбједност*, Висока школа унутрашњих послова, Бања Лука, 2008.
- Living with legacy – SALW Survey of the Republic of Serbia*, UNDP, 2005.

Маравић, Д., „О потреби законског регулисања сектора приватног обезбеђења у Србији“, *Српска правна ревија*, бр. 7, Београд, 2008.

Милошевић, М., „Легислативни и практични аспекти оптимизације приватног обезбеђења у Републици Србији“, *Наука, безбедност, полиција*, бр. 3, Београд, 2009.

Никач, Ж., (прир.), *Приватна безбедност и детективска делатност: нови законски прописи у Републици Србији*, Пословни биро, Београд, 2013.

Скакавац, З., „Приватни сектор безбедности у Републици Србији – у сусрет законској регулативи“, часопис *Civitas*, Факултет за правне и пословне студије, Нови Сад, 2011.

A NORMATIVE FRAMEWORK OF THE PRIVATE SECURITY IN REPUBLIC OF SRPSKA

SUMMARY: A normative framework in the area of civil protection, along with the protection of subjects and assets, is of special interest for security, but also for a development of economy market and democratic society in general. It is known that with the adequate legal regulation are formed preconditions for successful organization and function of legal entities and entrepreneurs, specialized for providing safety of persons and properties. In this thesis authors point out to the meaning of the normative legal regulations in private security in Republic of Srpska. They also define the main contents of the Law concerning the private security. This Law regulates the work of corporate persons and natural persons in private security; the conditions for licensing; the ways of work performance and supervision; services that include providing safety for persons and properties; work with physical and technical protection; as well as money transports, transports of other valuable subjects; handling with cash and slots; patrolling; order maintenance in public meetings, sports events and other places where citizens organize meetings, which is done by corporate persons registered for that type of service. Furthermore, in this thesis are given descriptions of jobs in private security, for which corporate persons must possess the adequate license, as well as the terms that must

be fulfilled. The thesis also contents the authorizations for members of private security units. However, the terms that must be implemented will be defined afterwards, in the sublegal acts from Ministry of the Internal Affairs.

KEY WORDS: *safety, private security, physical protection, technical protection, license, authorization.*